

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev september 2014

For barn

Irene Länsman: Bireha gobmi/Bierita gæddjo/Bræjhtan baltastæjja

Bireha gobmi er en ny bildebok for aldersgruppen 3-6 år på 3 samiske språk – nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Boka er illustrert av Sunna Kitti. ISBN: 978-82-8263-154-9. ČálliidLágádus, 2014. 27 s. Innb. 150.-

Anne-Grethe Leine Bientie: Joekoen sjiehteles ryöjnesjæjja

Bildeboka Joekoen sjiehteles ryöjnesjæjja (en skikkelig flink reingjeter) forteller en historie om å være liten og få stort ansvar. På grunn av uheldige omstendigheter blir den lille gutten Jaahke overlatt til seg selv i fjellet for å gjete familiens reinflokk. Han blir uten mat. Det blir etter hvert ensomt og kaldt, og han er redd ulvene skal komme. Men han er utholdende ... Meerke Laimi Thomasson Vekterli har illustrert boka. Sørsamisk tekst. For barn i alderen 9-12 år. ISBN 978-82-7601-220-0. Idut, 2014. 48 s. Innb. 230.-

Máret Ánne Sara: Mellom verdener

Máret Ánne Saras debutbok Ilmiiid gaskkas fra 2013 er nå oversatt til norsk. Romanen er nominert til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris 2014. Mellom verdener er en ungdomsroman i fantasy-sjangeren hvor vi følger to søskens møte med uforklarlige hendelser og redselsfulle opplevelser i en hinsidig verden. Sanne og Lemme lever i en reindriftsfamilie. Lemme som elsker motocross gleder seg til den nye crossbanen. Inne i byen, har Sanne møtt en forvirret person som bablet noe uforståelig om "djevlels unge". Etter farens raseriutbrudd ved middagsbordet om beiteland som blir ødelagt av den nye motocrossbanen stikker Lemme av i sinne. Sanne blir med. Søsknene blir sporeløst borte og hjemme er sorgen og fortvilelsen stor. Hvor har de blitt av og hva er det som har skjedd? ISBN: 978-82-90625-75-2. DAT, 2014. 207 s. Innb. 340.-

Máret Ánne Sara: Ilmiiid gaskkas (CD – lydbok)

Lydbokversjon av Máret Ánne Saras debutroman fra 2013 lest inn på nordsamisk av forfatteren selv. I denne dramatiske og spennende fantasy-fortellingen møter vi søsknene Sanne og Lemme som lever i en reindriftsfamilie. ISBN: 978-82-90625-77-6. DAT, 2014. 4 CD + 1 CD mp3. På nordsamisk. (4 t., 33 min). 250.-

Tone Elvebakk, Janne Olsby: Elle ja Ándá fearánat viervvás/Elle og Anda i fjæra

Tospråklig bildebok med de to samiske kulturambassadørene til Bok- og kulturbussen i Sør-Troms i hovedrollen. Elle og Ándá er to samiske dukker fra Ofoten og er til vanlig å finne i en kasse i Bok- og kulturbussen i Sør-Troms som er mulig å låne hjem for dem som ønsker det. Boka er den første i serien om Elle og Ándá. De er ute på eventyr i fjæra denne gangen – og der opplever de mye, både spennende, artig og skummelt. Her møter de også rávga, en skummel skikkelse som noen tror på og andre ikke. Nordsamisk og norsk tekst. Boka har en liten ordliste. ISBN: 978-82-91973-57-9. Várdobaiki, 2014. 67 s. 220.-

For voksne

Jorun Thørring: Glassdukkene

Nyutgivelse av Jorun Thørrings krimroman Glassdukkene (2006) i pocket-format. Det er den første boka med den samiske politietterforskeren Aslak Eira i hovedrollen. Filmen Glassdukkene regissert av Nils Gaup og med Stig Henrik Hoff i hovedrollen hadde premiere i april i år. Dessverre blir den ikke tilgjengelig på DVD eller Blue-Ray. Fordi den har hatt for få besøkende på kino, så blir den bare tilgjengelig digitalt. Romanen er også tilgjengelig som e-bok. ISBN: 9788203356124. Aschehoug, 2014. 393 s. 149.-

Jorun Thørring: Mørketid

Jorun Thørring har gitt ut den tredje kriminalromanen i serien om den samiske etterforskeren Aslak Eira, kjent fra Glassdukkene som nå er blitt film. Et lik oppdages i en gammel, nedlagt internatskole utenfor Tromsø. Skolen har vært ubeboet i over 30 år. En tidligere elev har opplysninger om saken, men blir drept før møtet med politiet. Førstebetjent Aslak Eira avdekker raskt at alvorlige overgrep skjedde ved skolen, og utfordres samtidig av minner fra egen internatskoleid. Hjemsoekt av fortidens spøkelser får Aslak Eira enda en drapssak på bordet. Noen vil hindre at sannheten avdekkes, men polarmørket skjuler ikke alle spor. ISBN: 978-82-03-35634-6. Aschehoug, 2014. 352 s.

Sara Margrethe Oskal: Utrettelige ord

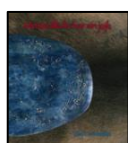
Sara Margrethe Oskal har selv gjendiktet sin andre diktsamling Savkkuhan sávrrí sániid (2012) til norsk språkdrakt. Forlaget skriver: Visdom fra en samisk lyriker. Flertydig og gåtefullt. Forfatteren eksperimenterer med ord, leker med tanker. ISBN: 978-82-7601-229-3. Idut, 2014. 49 s. 225.-

Maren Uthaug: Det er gøy å være same

Maren Uthaug's frekke, finurlige og fandanivoldske lille satirebok «Det er gøy å være same» (2010) har kommet i nytt opplag. Temaene i boka er mangfoldige og tar, uten noen form for finfølelse, temperaturen på forholdet mellom norsk og samisk kultur, forholdet samer imellom, forholdet mellom menn og kvinner i de to kulturere og hvordan det må føles å være samisk homofil. Et par kjendiser som Ole Henrik Magga og Mikkel Gaup har heller ikke unngått å få et par streker. Oppfølgerne Same shit (2011) og Mens vi venter på solen (2012) anbefales. Bøkene er også gitt ut på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. ISBN: 978-82-8263-014-6. ČálliidLágádus, 2010. 150.-

Fagbøker

Maj Lis Skaltje: Minsta lilla liv har sin joik

Minsta lilla liv har sin joik (Luondu juoiggaha, 2005) er en dokumentasjon av samenes musikktradisjoner og er nå oversatt til svensk fra nordsamisk. Den inneholder intervjuer gjort av Maj-Lis Skaltje i 1992 av samer fra Arjeplog i sør til Karesuando i nord om deres tanker, erfaringer og minner om joiken. Den eldste av fortellerne er født i 2012 og den yngste er født i 1954. Deres fortellinger gir et bilde av hvordan joiken er bundet til menneskene og hvordan den har vokst fram i samspillet mellom mennesker, naturen og reinen. Boken har fotografier fra fortellernes egne fotosamlinger. Svensk tekst. ISBN: 978-82-90625-76-9. DAT, 2014. 303 s. 250.-

Sennøve Persen: Terra incognita

Senter for nordlige folk har gitt ut katalog til den kjente samiske billedkunstneren og poeten Sennøve Persens utstilling Terra incognita som ble åpnet under årets Riddu Riddufestival. I denne utstillingen utforsker Persen det ikke-gjenkjennelige i begrepet terra incognita. Gjennom bruk av et poetisk-abstrakt kunstnerisk språk gir hun oss sine forestillinger om det ukjente landet, landet som ikke er. Utstillingen er også en markering av Stortingets grunnlovsjubileum 2014 og har et spesielt fokus på den samiske nasjonsbyggingen hvor samiske kunstuttrykk og samiske kunstnerorganisasjoner spilte en veldig sentral rolle. Katalogen inneholder artikler om Sennøve Persen og hennes kunst skrevet av museumsleder Kjellaug Isaksen og kurator Jan-Erik Lundström i nordsamisk, norsk og engelsk versjon. Senter for nordlige folk, 2014. Cop. Sennøve Persen. 44 s. 100.-

J. A. Friis: En sommer i Finnmark, russisk Lappland og Nord-Karelen

Ny utgave av J.A. Friis' fantastiske reiseskildring fra nordområdene i 1867 «En sommer i Finnmark, russisk Lappland og Nord-Karelen» med originalt omslag. Den gang var dette ukjent land. I dag er det et av verdens mest betydningsfulle interesseområder. Et viktig historisk dokument med 27 bilder og kart i moderne språkdrakt. Boken er en unik reise til fortiden. ISBN: 9788292562307. Barentsforl., 2014. 334 s. 339.-

Norsk-samisk lommeparlør

I forbindelse med Sametingets språkkampanje "Snakk samisk te mæ" er det gitt ut en lommeparlør med hverdagslige ord og fraser både på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Lommeparløren er spesielt rettet mot ungdom og er delt inn etter temaer – første steg, første møte, på skolen, hjemme hos mor, sammen med kamerater, i naturen, på fest og flørtning.

Bestill lommeparløren gratis fra: <http://www.sametinget.no/Snakk-samisk-te-mae/Bestill-gratis-lommeparloer-armbaand-og-buttons>. Parløren er også mulig å laste ned i pdf-versjon: <http://www.sametinget.no/Spraak/Fakta-om-samiske-spraak/En-artig-maate-aa-laere-samisk-paa-samisk-lommeparloer-lansert>. Samediggi, 2014. 31 s. Heftet.

Sara Margrethe Oskal: Skelbmošit máilmmi lávddiin – sámi skealbma-árbevieru mitalusas, luodis ja ođđaáigásaš teáhterlávddis

Skuespilleren Sara Margrethe Oskal ville lete etter humoren i samiske fortellinger og joik, og undersøke om den lar seg overføre til den moderne scenen. Resultatet ble soloforestillingen Guksin guollemuorran – The Whole Caboodle – Full Pakke. Boka gir et innblikk i Oskals arbeid med å overføre tradisjoner til den internasjonale scenen. Boka er oversatt og tilpasset samiske lesere, og i den er det også lagt til reisebrev fra Europa, Asia og Australia i perioden 2010–2014. Nordsamisk tekst. Målgruppe er elever i videregående skole og høyskolestudenter. ISBN: 978-82-7374-950-5. Davvi girji, 2014. 208 s. Heftet. 260.-

Inger Marie Gaup Eira & Maaren Palismaa: Hás čálát! Sámegeiela veahkkegirjjáš

Hás čálát! (kom igjen, skriv) omhandler morfologi og syntaks og er ment som en hjelp for de som studerer nordsamisk. Boken I tillegg er det et kapittel om aksent-a (á). Bakerst i boken fins en ordliste med noen sentrale grammatiske begrep. ISBN: 978-82-7601-200-2. Idut, 2014. 144 s. 390.-

Ragnhild Gaup Eira, Lisa Marie Skum Somby: Fáddágirji mánáidgárddiide

Fáddágirji mánáidgárddiide er ment som hjelpemiddel for barnehageansatte i deres pedagogiske arbeid, men kan også brukes i skolen og hjemmet. Dette er en kunnskapsbok hvor man kan finne opplysninger når man jobber med ulike temaer i barnehagen. Den er tilpasset tradisjonelle samiske arbeidsoppgaver og kultur, og inneholder samiske ord og begreper som styrker og bevarer det samiske språket. Boka ble utgitt for første gang i 1998. Den er nå revidert med nye temaer og henvisninger. Boka dekker alle de sju fagområdene i Rammeplan for barnehager. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-7374-852-2. Davvi girji, 2014. 296 s. 485.-

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Vennlig hilsen -Dearvvuođaguin

Edel Olsen

Rådgiver - Ráđđeaddi

Samisk bibliotektjeneste i Troms - Sámi girjerádjubálvalus Romssas

Tlf: 777 88 379

edel.olsen@tromsfylke.no

For mer informasjon om utgivelsene: <http://samiskbibliotektjeneste.wordpress.com>